

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 15. maja 2023. godine
Br. ref.:RK 2172/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI194/22

podnosilac

Agim Trakaniqi

**Ocena ustavnosti rešenja AC-I-21-0779-A0001 Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda Kosova od 25. oktobra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija, i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Agim Trakaniqi, sa prebivalištem u Peći (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [AC-I-21-0779-A0001] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVSK-a) od 25. oktobra 2022. godine i rešenje [SCL-11-0017] Prvog stepena PKVSK-a od 9. decembra 2019. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih rešenja. Međutim, podnosilac zahteva nije specifikovao koja su osnovna prava i slobode, zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) ugrožena osporenim aktima.

Pravni osnov

4. Zahtev se zasniva na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje zahteva) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 9. decembra 2022. godine, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je primio zahtev podnosioca zahteva koji je predao poštom 7. decembra 2022. godine.
6. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo kada je i počeo njegov mandat u Sudu.
7. Dana 20. decembra 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [Br.KSH.KI194/22] imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban (članovi).
8. Dana 27. decembra 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Sud je takođe istog datuma primio kopiju zahteva od PKVSK-a.
9. Dana 12. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u društvenom preduzeću „Dardania“, koje je u međuvremenu podleglo procesu privatizacije od strane Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP). Iz spisa predmeta takođe proizilazi da je neutvrđenog datuma podnosilac zahteva podneo zahtev za nadoknadu neisplaćenih plata kod Organa za likvidaciju društvenog preduzeća „Dardania“.
11. Dana 22. marta 2011. godine Komisija za razmatranje Organa za likvidaciju je odlukom [KSHL LRC/11/0015/PE] odbacila zahtev podnosioca zahteva.

12. Dana 26. aprila 2011. godine, podnosilac zahteva je protiv gore navedene odluke Komisije za razmatranje Organa za likvidaciju podneo žalbu PKVSK-u.
13. Dana 12. novembra 2019. godine, PKVSK je podnosiocu zahteva poslala zahtev za uplatu sudske takse, skrećući mu pažnju da će se u slučaju neplaćanja takse njegova žalba smatrati povučenom.
14. Dana 15. novembra 2019. godine, podnosilac zahteva je primio zahtev PKVSK-a o plaćanju sudske takse. Međutim, podnosilac zahteva nije platio traženu sudsku taksu u PKVSK-u.
15. Dana 9. decembra 2019. godine, prvi stepen PKVSK-a je rešenjem [SCL-11 0017] smatrao žalbu podnosioca zahteva povučenom zbog neplaćanja sudske takse.
16. Dana 27. decembra 2019. godine, podnosilac zahteva je protiv gore navedenog rešenja prvog stepena PKVSK-a podneo žalbu Žalbenom veću PKVSK-a. U njegovoj žalbi podnosilac zahteva je naveo da je platio sudsku taksu.
17. Dana 11. februara 2021. godine, Žalbeno veće je rešenjem [AC-I-19-0230-A0001] žalbu podnosioca zahteva odbio kao neosnovanu. Žalbeno veće je obrazložilo da: „[...] je razmotrilo sve dokaze iz spisa predmeta i nije našlo nijedan dokaz da je sudska taksa plaćena. Da je bilo jednog takvog dokaza, tužilac bi mogao da dokaže i u fazi žaljenja, ali nije tako nešto učinio, s toga je zahtev neosnovan. [...] Žalbeno veće primećuje da [podnosilac zahteva] namerno ili nenamerno meša faze postupka pred Posebnom komorom. Žalbeno veće pojašnjava da je Prvi stepen doneo odluku 9. decembra 2019. godine kojom se smatrala žalba povučenom jer nije plaćena sudska taksa u ovoj fazi, a uplata sudske takse koju navodi [podnosilac zahteva] ima veze sa žalbom pred Žalbenim većem.“ [...]
18. Dana 24. novembra 2021. godine, podnosilac zahteva je protiv rešenja [AC-I-19-0230-A0001] Žalbenog veća od 11. februara 2021. godine PKVSK-u podneo podnesak kojim navodi da je platio sudsku taksu, predstavljajući ga kao dokaz tokom podnošenja njegove žalbe protiv prvostepenog rešenja PKVSK-a od 9. decembra 2019. godine.
19. Dana 25. oktobra 2022. godine, Žalbeno veće je rešenjem odbacilo podnesak podnosioca zahteva kao neprihvatljiv. Žalbeno veće je u suštini obrazložilo da je rešenje Žalbenog veća PKVSK-a od 11. februara 2021. godine bila konačna odluka i da protiv njega nije dozvoljena žalba ili neko drugo vanredno pravno sredstvo. Žalbeno veće je na osnovu člana 9. [Presude, odluke i žalbe], stava 14 Zakona br. 06/L-086 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju obrazložilo da: „Sve presude i odluke žalbenog veća su konačne i na njih se ne mogu uložiti dalje žalbe. Pored toga, [Zakon o Posebnoj komori] i njegov aneks, koji su se ranije sprovodili, takođe ne propisuju neko vanredno sredstvo protiv takvih rešenja ili presuda Žalbenog veća (nijedno takvo vanredno pravno sredstvo nije propisano ni Uredbom UNMIK-a2008/4 i Administrativnim naređenjem UNMIK-a 2008/6)“.

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnosilac zahteva u svom zahtevu nije specifikovao koja prava i slobode zaštićene Ustavom navodi da su mu povređena osporenim rešenjem Žalbenog veća.
21. Podnosilac zahteva, u srži, zahteva ocenu zakonitosti rešenja [AC-I-21-0779-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 25. oktobra 2022. godine i rešenja [SCL-11-0017] Prvog stepena PKVSK-a od 9. decembra 2019. godine.

Relevantne odredbe Zakona i Poslovnika o radu

Zakon

Član 49.
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

Poslovník o radu

Pravilo 39.
(Kriterijum o prihvatljivosti)

„(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosioca zahteva [...].“

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni kriterijumi prihvatljivosti propisani Ustavom i dalje specifikovani Zakonom i Poslovníkom o radu. U tom smeru, u skladu sa stavom 1. člana 113. [Jurisdikcija ovlašćene strane] Ustava, Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima zakonski pokrenutim pred Sudom i od ovlašćene strane. A u skladu sa stavom 7. istog člana Ustava, pojedinci su ovlašćeni da pokrenu povrede njihovih individualnih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom od strane javnih organa, međutim samo nakon što su iskoristili sva pravna sredstva propisana zakonom.
23. Sud se dalje poziva na kriterijume prihvatljivosti, kako je dalje specifikovano Zakonom. U vezi s tim, u skladu sa stavom 1, člana 47. (Individualni zahtevi), svaka osoba ima pravo da od Suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagaranovana prava i slobode krši neki javni organ. U skladu sa stavom 2 istog člana, osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.
24. Što se tiče ispunjavanja ovih kriterijuma, Sud na početku ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [AC-I-21-0779-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 25. oktobra 2022. godine, pošto je iscrpeo sva pravna sredstva utvrđena zakonom.
25. Međutim, na osnovu člana 49. (Rokovi) Zakona, Sud nadalje treba da oceni: (i) koja je „poslednja odluka“ u smislu člana 113.7 Ustava, a u vezi sa tokom zakonskom roka od četiri (4) meseca iz člana 49. Zakona, odnosno „odluka poslednjeg delotvornog pravnog sredstva“; i (ii) da li je sadašnji zahtev predat u zakonskom roku od četiri (4) meseca, koji je propisan članom 49. Zakona i pravilom 39. (1) (c) Poslovnika o radu.
26. U tom smeru, Sud podseća da rok od 4 (četiri) meseca počinje da teče od „odluke poslednjeg delotvornog pravnog sredstva“ u postupku iscrpljivanja pravnih sredstava. U tom kontekstu, podnosioci zahteva moraju iscrpeti samo pravna sredstva koja su

efikasna, odnosno pravna sredstva čija je dozvoljenost propisana zakonom. I to jer podnosioci zahteva ne mogu produžavati striktno vremenske rokove propisane Zakonom i Poslovnikom o radu, pokušavajući da podnose pravna sredstva pri dotičnim organima koji nemaju zakonsku nadležnost da pružaju zaštitu osnovnih prava i sloboda čije kršenje navode podnosioci zahteva (vidi, između ostalog slučajeve Suda [KI48/21](#), podnosilac *Xhavit R. Sadrija*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2021. godine, stav 44; i [KI45/21](#), podnosilac *Samedin Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. maja 2021. godine, stav 35; takođe vidi, između ostalog, i slučaj ESLJP-a: *Mocanu i drugi protiv Rumunije*, zahtevi br. (10865/09,45886/07 i 32431/08) od 17. septembra 2014. godine, stav 258).

27. Sud primećuje da je, u okolnostima konkretnog slučaja, postupak protiv podnosioca zahteva koji je vođen pred redovnim sudovima u vezi sa meritumom slučaja okončan rešenjem [AC-I-19-0230-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 11. februara 2021. godine. Nakon prijema ovog poslednjeg, on je podneo podnesak PKVSK-u, sredstvo koje je zakonom nedozvoljeno, pošto član 9. stav 14 Zakona o Posebnoj komori propisuje da: „Sve presude i odluke žalbenog veća su konačne i na njih se ne mogu uložiti dalje žalbe”.
28. U vezi s tim, Sud ističe da je rešenjem [AC-I-21-0779-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 25. oktobra 2022. godine, ovo poslednje, na osnovu člana 9. stava 14 Zakona o posebnoj komori, odbacilo zahtev podnosioca zahteva kao nedozvoljen, ne tretirajući slučaj podnosioca zahteva u meritumu.
29. Sud dalje dodaje da u slučaju podnosioca zahteva, nakon prijema rešenja [AC-I-19-0230-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 11. februara 2021. godine, njega ništa nije sprečavalo da se obrati Sudu. Međutim, on je protiv konačne odluke Žalbenog veća od 11. februara 2021. godine podneo podnesak, sredstvo koje nije bilo propisano zakonom.
30. Shodno tome, na osnovu člana 49. Zakona i pravila 39. (1) (c) Poslovnika o radu „odluka poslednjeg delotvornog pravnog sredstva“ i koja je konačna je rešenje [AC-I-19-0230-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 11. februara 2021. godine, kojim je potvrđeno rešenje [SCL-11-0017] Prvog stepena PKVSK-a od 9. decembra 2019. godine (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj [KI120/17](#), podnosilac *Hafiz Rizahu*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. decembra 2017. godine, stav 36; i slučaj ESLJP-a *Paul i Audrey Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 46477/99, odluka od 14. marta 2002. godine).
31. U tom kontekstu, Sud dalje treba da oceni da li je podnosilac zahteva predao svoj zahtev Sudu u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 39. (1) (c) Poslovnika o radu.
32. Sud iz spisa predmeta primećuje da je podnosilac zahteva podnesak protiv rešenja [AC-I-19-0230-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 11. februara 2021. godine podneo 24. novembra 2021. godine, što podrazumeva da je rešenje [AC-I-19-0230-A0001] Žalbenog veća PKVSK-a od 11. februara 2021. godine kao odluku poslednjeg delotvornog pravnog sredstva prema gore navedenom utvrđenju Suda, primio pre gore navedenog datuma, a zahtev Sudu je predao 7. decembra 2022. godine, što znači da je zahtev podnosioca predat van zakonski propisanog roka.
33. U tom kontekstu, Sud podseća da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, prema članu 49. Zakona i prema pravilu 39. (1) (c) Poslovnika o radu, da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da slučajevi koji imaju veze sa ustavnim pitanjima budu tretirani u razumnom roku i da ranije odluke ne budu konstantno otvorene za osporavanje (vidi, između ostalog, slučajeve Suda [KI128/21](#), podnosilac *Shkelzen Mustafa*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. septembra 2021. godine, dtav40; i [KI64/21](#), podnosilac *Ali Gjonbalaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2021. godine stav 38; i vidi takođe, između ostalog, i slučaj ESLJP-a: *Kevin O'Loughlin i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, zahtev br. 23274/04, odluka od 25. avgusta 2005. godine).

34. Kao zaključak, na osnovu gore obrazloženih razloga, Sud konstatuje da zahtev podnosioca zahteva nije predat u zakonskom roku propisanim članom 49. Zakona i pravilom 39. (1) (c) Poslovnika o radu i shodno tome Sud ne može razmotriti meritum slučaja, odnosno da li su osporenim rešenjem povređena osnovna prava i slobode podnosioca zahteva zagantovana Ustavom.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 49. Zakona i pravilom 39. (1) (c) Poslovnika o radu, 12. aprila 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani